

A kiállítás ingyenesen látogatható hétköznaponként 9:00 és 17:00 óra között, hétvégén zárva.

Veszprém valaha volt Ének-Zenei Általános iskola épülete 23 évig zárva volt. Most, felújítása előtt egy kiállítás kapcsán újra bejárhatóvá válik a város közönsége számára. Az épület formája a régi marad, terei a volt diákok és azok számára, akik sosem voltak az épületben újra bejárhatóvá, köztérre válik.

Az épület belső bőre azonban teljesen átalakul, a sárga pergő iskola falak helyett színes formák, minták, díszítések töltik majd meg a tereket. 12 európai és amerikai feltörekvő építész és építészcsapat munkáját festi fel az épület falaira a budapesti tűzfalacról már ismert Neopaint csapata.

A századforduló művészetét nagymértékben formálta két fogalom: motívum és ornamentika. Ekkor épült Schoditsch Lajos tervei alapján a veszprémi Iparostanoda (később Ének-Zenei Általános Iskola) épülete, valamint a vele átellenben található Medgyaszay István által tervezett veszprémi Petőfi Színház. A felújítás előtt álló épületek története a jövőben még szorosabban összeforr, hiszen az Iparostanoda a Színház irodaházaként működik tovább. Így a felújítás előtt lehetőség nyílik arra, hogy reflektáljunk a Medgyaszay és pályatársai számára fontos problémakörre és megvizsgáljuk, mit jelenthet ma az ornamentals és a díszítés fiatal kortárs építészek számára.

Az elmúlt években újfajta érdeklődés tapasztalható az ornamentika témája iránt. Ez a folyamat egyéni alkotásokban és egymástól egyelőre elszigetelt párbeszésekben érhető tetten a nemzetközi építészeti porondon. A hagyományos jelentéstől eltérően a díszítés már nem másodlagos, vagy kiegészítő funkcióval bír, hanem mint építészeti minőség értelmeződik. Kortárs feltörekvő építészek és építészeti alkotócsoportok sora próbálja kialakítani viszonyát a mindig elfelejtett, de mindig újra előkerülő ornamentikához.

A kiállításon látható munkák ezen fiatal csoportok különféle megközelítéseiből vizsgálják az ornamentika, a díszítés mai szerepét és határait, használva a volt Iparostanoda épületének szabadon álló díszítetlen falait. Szám szerint 12 darabot.

A kiállítás **2018. november 30-ig** látogatható.

Résztevők:

Architecture Uncomfortable Workshop

enorme studio

False Mirror Office

Adam Nathaniel Furman

Gyulai Levente

MNPL Workshop

O.K. (Office Kovacs)

Giacomo Pala

Paradigma Ariadné

Space Popular

TREES

VERY GOOD Office

Szervezők: Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata és Paradigma Ariadné

Kurátorok: Csóka Heléna, Smiló Dávid, Csóka Attila Róbert, Molnár Szabolcs
Szakmai konzulens: Kovács Dániel
Grafika: Kazsik Marcell
Fordítás: Zsámboki Miklós
Kivitelezés: Neopaint

A kiállítás teljes koncepciója

A modern építészet történetében az ornamentika vissza-visszatérő igazodási pontot jelent. Használata folyamatosan vitákat generált, definíciója és értelmezése időszakonként és lokálisan is folyamatosan változott. És bár a kifejezés különféle művészeti területeken, a képzőművészetben, iparművészetben, zenében is meghatározó jelentéssel bír, kiemelt szerepet az építészet történetében kapott.

A régmúlt korok történeti elemeit újraértelmező historizálás időszakát követően, a 19. század utolsó évtizedére az építészeti alkotómunka hangsúlya az egyediség, az egyéniség, a megkülönböztető identitás kutatása felé tolódott. Az épületdíszítő ornamentika ezzel párhuzamosan kitört a mintakönyvek hagyományos terepéről, és az önkifejezés eszközévé vált. A szecesszió építőművészetében az ornemens egy komplex összművészeti alkotásként, Gesamtkunstwerk-ként értelmezhető épület elválaszthatatlan része. A különféle szecessziós iskolák ennek megfelelően kezelték a problémakört. Magyarország Lechner Ödön és követői a nemzeti identitás kifejezésének lehetőségét fedezték fel az épületornamentikában. Bécsben Otto Wagner és tanítványai, közöttük Medgyaszay István, a díszítést a szerkezettel és a funkcióval egyenrangú kérdésként tekintettek.

A szecesszióval szemben a 20. század tízes éveiben megerősödő modern mozgalom azonban másképp vélekedett. A mozgalom bécsi éllovasa és Wagner riválisa, Adolf Loos híres, 1910-es "Ornament und Verbrechen" című előadásában a díszítést egyenesen bűnnek titulálja. Loos radikálisnak tűnő kijelentése sokféle (egyetértő vagy ellenszegülő) reakciót indukált az ezt követő évtizedekben, a funkcionalista modernizmus térhódításával azonban az ornemens egyre inkább kiszorult a progresszív építészeti gondolkodásból. Bár a "nemzetközi modernizmus" korántsem jelenti azt, hogy megszűntek volna a regionális, lokális sajátosságok, a díszítő funkciót az építészeti ornamentika helyett mindinkább társművészeti alkotások (az épületre applikált festmények, mozaikok, szobrok) vették át - ezzel kívül helyezve a kérdést az építészek felelősségkörén.

Az ornemens használata az építészeti alkotás és kreativitás legitim eszközeként a posztmodern építészet megjelenítésével erősödik fel újra. A szerkezeti esztétikán és funkcionális tartalmon túli jelentés kutatása, az épület mint tervezett tárgy szimbolikájának új irányai az ornemens számára is új lehetőségeket tartogattak: olyan társadalmi, kulturális, politikai jelentésrétegeket, amelyek az alkotó személyes ízlésén túllépve, az építész és az építészet szerepével kapcsolatos tágabb kérdésekre reflektáltak.

Az elmúlt években ismét erősödő érdeklődés tapasztalható az ornamentika témája iránt. Ez a folyamat egyéni alkotásokban és egymástól egyelőre elszigetelt diskurzusokban érhető tetten a nemzetközi építészeti porondon. Ez az érdeklődés egyrészt egyértelműen összefügg a posztmodern építészet és megközelítés reneszánszával, másrészt viszont nyilvánvaló, hogy a digitális tervezőeszközök és a kortárs építőipar egészen újszerű lehetőségeket kínálnak a

témában. A hagyományos jelentéstől eltérően díszítés nem másodlagos, kiegészítő elemként jelenik meg, hanem újra a tervezett egész szerves részeként, az egyedi építészeti minőséget meghatározó többletként értelmezhető.

Feltörekvő építészek és építészeti alkotócsoportok sora próbálja kialakítani viszonyát a mindig elfelejtett, de mindig újra előkerülő ornamentikához. A kiállítás nemzetközi áttekintést kínál ennek a gondolkodásnak az eredményeiből, fiatal csoportok különféle megközelítéseiből vizsgálják az ornamentika, a díszítés mai szerepét és határait, használva a volt Iparostanoda épületének szabadon álló, díszítetlen falait. Szám szerint 12 darabot.